

[Pradžia](#) > ... > [Jūsų Teisės](#) > [Nusikaltimų Aukos](#) > [Žalos Atlyginimas](#) > [Jeigu Mano Prašymas Turi Būti Nagrinėjamas Šioje Šalyje](#) > [Italy](#)

Jeigu mano prašymas turi būti nagrinėjamas šioje šalyje

Turinį pateikė
Italija

Italija

Už kokios rūšies nusikaltimą galiu gauti kompensaciją?

Valstybės kompensaciją galima gauti už visus tyčinius smurtinius nusikaltimus asmeniui ir bet kokiais atvejais už neteisėtą tarpininkavimą ir išnaudojimą darbe, kaip apibrėžta Baudžiamojo kodekso 603-*bis* straipsnyje, išskyrus užpuolimą (it. *percosse*) ir kūno sužalojimą (*lesioni*), kaip nustatyta Kodekso 581 ir 582 straipsniuose, nebent yra 583 straipsnyje nurodytų atsakomybę sunkinančių aplinkybių (pvz., jei dėl nusikalstamų veikų kilo sąrašė nurodyti itin sunkūs padariniai).

Už kokios rūšies žalą galiu gauti kompensaciją?

Kompensaciją galima gauti tik už medicininės ir pagalbos išlaidas, išskyrus seksualinės prievartos, nužudymo, sunkaus kūno sužalojimo ir ilgalaikio veido subjaurojimo atvejus, kai nukentėjusiesiems mokama ministerijos dekretu nustatyto fiksuoto dydžio kompensacija, net jei nereikia mokėti jokių medicininių ir pagalbos išlaidų.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu asmens, mirusio dėl nusikaltimo, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją?

Asmenys, turintys teisę į kompensaciją, yra nukentėjusysis, arba, jei nukentėjusysis mirė, likęs gyvas jo sutuoktinis ir vaikai; jeigu nukentėjusysis sutuoktinio ar vaikų neturėjo, kompensacija mokama jo tėvams, o nesant tėvų, kartu gyvenantiems broliams ir seserims, kuriuos nukentėjusysis išlaikė nusikaltimo padarymo metu. Tos pačios lyties asmenų civilinės partnerystės šalis vertinama taip pat kaip ir sutuoktinis. Jeigu nukentėjusysis nebuvo susituokęs ir nebuvo sudaręs civilinės partnerystės, sugyventinis, kuris su nukentėjusiuoju turėjo vaikų arba su nukentėjusiuoju gyveno trejus metus iki nusikaltimo padarymo, vertinamas taip pat kaip ir sutuoktinis. Jeigu prašymą pateikia daugiau negu vienas asmuo, kompensacija dalijama pagal atitinkamas paveldėjimo teises.

Tam tikrais atvejais asmens teisė į kompensaciją ribojama:

- jei nukentėjusysis (arba kitas teisę į kompensaciją turintis asmuo) tyčia arba dėl nusikalstamo aplaidumo bendrininkavo darant nusikalstamą veiką arba kitas su ja susijusias nusikalstamas veikas, kaip apibrėžta Baudžiamojo proceso kodekso 12 straipsnyje;
- jei nukentėjusysis galutiniu nuosprendžiu buvo nuteistas už bet kurią iš Baudžiamojo proceso kodekso 407 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų nusikalstamų veikų arba už nusikalstamas veikas, padarytas pažeidžiant teisės aktus dėl vengimo mokėti pajamų mokesčių ir PVM prevencijos, arba jei prašymo pateikimo metu nukentėjusiojo atžvilgiu vyksta baudžiamasis procesas dėl bet kurios iš šių nusikalstamų veikų.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu esu nukentėjusiojo, kuris išgyveno, giminaitis arba išlaikytinis? Kurie giminaičiai arba išlaikytiniai gali gauti kompensaciją tokiu atveju?

Jei nukentėjusysis išgyveno, jo šeimos nariai turi teisę pareikšti ieškinį tiesiogiai nusikaltėliui (Civilinio kodekso 2043 ir 2059 straipsniai) dėl netiesioginės (neturtinės) žalos, kurią šie asmenys patyrė dėl jų giminaičiui padaryto sužalojimo; tačiau šiuo atveju galiojančiuose teisės aktuose nėra numatyta jokia valstybės kompensacija (Įstatymas Nr. 122/2016 su pakeitimais, padarytais Įstatymu Nr. 167/2017). Pagal teisės aktus dėl nukentėjusių nuo smurtinių nusikaltimų asmenų tokiems asmenims išmokos numatytos tik tokiu atveju, kai jie yra mirusio pagrindinio nukentėjusiojo išlaikytiniai.

Ar galiu gauti kompensaciją, jeigu nesu ES šalies pilietis?

Kompensacija gali būti skiriama ir Italijoje gyvenantiems pareiškėjams, ir pareiškėjams, kurie gyvena ne Italijoje, o kitoje ES valstybėje narėje.

Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, jeigu čia gyvenu arba esu iš šios šalies (tai mano gyvenamosios vietos arba pilietybės šalis), net jeigu nusikaltimas buvo padarytas kitoje ES šalyje? Ar galiu reikalauti kompensacijos iš šios šalies, o ne šalies, kurioje padarytas nusikaltimas? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Nukentėjusysis prašymą skirti kompensaciją gali pateikti Italijos sprendžiančiosioms institucijoms, jei nusikalstama veika buvo padaryta Italijoje.

Ar, kad galėčiau reikalauti kompensacijos, turiu pirmiausia apie nusikaltimą pranešti policijai?

Ne, tačiau prašymą reikia pateikti per 60 dienų po nutarties, kuria buvo nustatyta, kad nusikalstamą veiką padarė nežinomas asmuo arba asmenys (it. *decisione che ha definito il giudizio per essere ignoto l'autore del reato*), priėmimo, arba per 60 dienų po paskutinio vykdymo proceso veiksmo, kurio nepavyko atlikti, arba per 60 dienų nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsigaliojimo datos.

Ar prieš pateikdamas prašymą turiu sulaukti policijos tyrimo ar baudžiamojo proceso pabaigos?

Žr. pirmiau.

Prašymą reikia pateikti per 60 dienų po nutarties, kuria buvo nustatyta, kad nusikalstamą veiką padarė nežinomas asmuo arba asmenys, priėmimo, arba per 60 dienų po paskutinio vykdymo proceso veiksmo, kurio nepavyko atlikti, arba per 60 dienų nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsigaliojimo datos.

Ar pirmiausia turiu reikalauti kompensacijos iš nusikaltėlio, jei jis nustatytas?

Kaip aprašyta pirmiau, prie prašymo skirti kompensaciją reikia pridėti dokumentus, įrodančius, kad žalos išieškojimo iš nusikaltėlio procesas nepavyko, arba kad nepavyko atlikti paskutinio vykdymo proceso veiksmo, arba kad įsigaliojo apkaltinamasis nuosprendis.

Ši sąlyga netaikoma, jeigu nusikaltėlis tebėra nenustatytas arba jeigu nusikaltėlis kreipėsi valstybės apmokamos teisinės pagalbos ir ši teisinė pagalba jam buvo skirta baudžiamajame arba civiliniame procese, kuriame jis pripažintas kaltu, arba jeigu nusikaltėlis nužudė savo sutuoktinį, net jeigu jie gyvena skyrium arba yra nutraukę

santuoką, nužudė kitą asmenį, su juo susijusį civilinės partnerystės santykiais, net jeigu partnerystė yra pasibaigusi, arba nužudė asmenį, su kuriuo jis ilgą laiką kartu gyveno.

Ar vis tiek galiu reikalauti kompensacijos, jeigu nusikaltėlis nebuvo nustatytas arba nuteistas? Jei taip, kokius savo prašymą pagrindžiančius įrodymus turiu pateikti?

Prie prašymo skirti kompensaciją reikia pridėti sprendimo, kuriuo asmuo pripažintas kaltu dėl vienos iš teisės aktuose nurodytų nusikalstamų veikų, arba nutarties, kuria nustatyta, kad nusikalstamą veiką padarė nežinomas asmuo arba asmenys, kopiją.

Ar yra terminas, per kurį turiu pareikalauti kompensacijos?

Kaip nurodyta pirmiau, prašymą reikia pateikti per 60 dienų po nutarties, kuria buvo nustatyta, kad nusikalstamą veiką padarė nežinomas asmuo arba asmenys, priėmimo, arba per 60 dienų po paskutinio vykdymo proceso veiksmo, kurio nepavyko atlikti, arba per 60 dienų nuo apkaltinamojo nuosprendžio įsigaliojimo datos.

Kokie nuostoliai ir išlaidos atlyginami kompensacija?

Pavyzdžiui, ar kompensacija atlyginama:

a) nusikaltimo aukai:

- turtinė (ne psichologinė) žala:

- medicininės išlaidos dėl sužalojimo (medicininio gydymo – ambulatorinio gydymo ir gydymo ligoninėje, reabilitacijos – išlaidos)
- papildomi poreikiai ar išlaidos, susiję su sužalojimu (t. y. priežiūra ir pagalba, laikinas ir nuolatinis gydymas, ilgos trukmės fizioterapija, būsto pritaikymas, specialios priemonės ir kt.)
- ilgalaikis sužalojimas (pvz., invalidumas ir kitas ilgalaikis neįgalumas)
 - pajamų netekimas medicininio gydymo metu ir po jo (įskaitant prarastas pajamas ir prarastą gebėjimą gauti pajamas arba sumažėjusį išlaikymą ir kt.)
 - galimybės praradimas
 - su teismo procesu dėl žalą sukėlusio įvykio susijusios išlaidos, pavyzdžiui, teisinės ir teismo išlaidos
 - kompensacija už pavogtą ar sugadintą asmeninį turtą
 - kita

- psichologinė (moralinė) žala:

- nukentėjusiojo skausmas ir kančia

b) asmenims, turintiems teisę į kompensaciją, arba nukentėjusiojo giminei:

- turtinė (ne psichologinė) žala:

- laidotuvių išlaidos
- medicininės išlaidos (pvz., terapija šeimos nariui, ambulatorinis gydymas ir gydymas ligoninėje, reabilitacija)
- išlaikymo arba galimybės praradimas

- psichologinė žala:

- giminių arba asmenų, turinčių teisę į kompensaciją, skausmas ir kančia / kompensacija likusiems gyviems asmenims, jei nukentėjusysis mirė.

Kompensacija mokama (taikant bet kokias palankesnes priemones, jau nustatytas kitomis teisės nuostatomis dėl konkrečių nusikalstamų veikų) medicininėms ir pagalbos išlaidoms padengti, išskyrus seksualinės prievartos, nužudymo, sunkaus kūno sužalojimo ir veido subjaurojimo atvejus, kai nukentėjusiesiems skiriama fiksuoto

dydžio kompensacija, net jei nereikia mokėti jokių medicininių ir pagalbos išlaidų.

Ar kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka, ar dalimis kas mėnesį?

Paprastai kompensacija mokama kaip vienkartinė išmoka iš Paramos nukentėjusiems nuo mafijos pobūdžio nusikalstamumo, turto prievartavimo, lupikavimo ir tyčinių smurtinių nusikaltimų asmenims apyvartinio fondo (it. *Fondo di rotazione per la solidarieta' alle vittime dei reati di tipo mafioso, delle richieste estorsive, dell'usura e dei reati intenzionali violenti*), kurį administruoja Vidaus reikalų ministerija, lėšų, tačiau sumokėta suma negali viršyti einamaisiais metais numatyto finansavimo.

Jei atitinkamais metais nėra pakankamai lėšų, teisę į kompensaciją turintys asmenys tais metais fondo lėšomis gali pasinaudoti proporcingai, o paskesniais metais gauti likusią dalį, kuri skiriama be jokių mokesčių, palūkanų ar perkainojimo.

Kokiu būdu mano paties elgesys, susijęs su nusikaltimu, mano teistumas ar nebendradarbiavimas nagrinėjant prašymą dėl žalos atlyginimo gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) sumai, kurią gausiu?

Kompensacija mokama su sąlyga, kad nukentėjusysis tyčia arba dėl sąmoningo aplaidumo nebendrininkavo darant nusikaltimą ar kitus susijusius nusikaltimus; kad nukentėjusysis galutiniu nuosprendžiu niekada nebuvo nuteistas už kurią nors iš Baudžiamojo proceso kodekso 407 straipsnio 2 dalies a punkte nurodytų nusikalstamų veikų (beatodairišką naikinimą, plėšimą ir masinę žmogžudystę, dalyvavimą pilietiniame kare, mafijos pobūdžio sąmokslą, pavojaus visuomenės saugumui sukėlimą, nužudymą, plėšimą, turto prievartavimą, žmogaus pagrobimą, terorizmą, ardomąjį sąmokslą, ginkluotą sąmokslą, sprogmenų laikymą, reketą, su narkotikais susijusius nusikaltimus, pavergimą, vaikų prostituciją ir pornografiją, prekybą žmonėmis, vergiją, seksualinę prievartą, seksualinius veiksmus su nepilnamečiais, grupinę seksualinę prievartą) arba už nusikalstamas veikas, padarytas pažeidžiant teisės aktus dėl vengimo mokėti pajamų mokesčių ir PVM prevencijos; ir kad prašymo pateikimo metu nukentėjusiojo atžvilgiu nevyksta baudžiamasis procesas dėl bet kurios iš tų nusikalstamų veikų.

Kaip mano finansinė padėtis gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Nukentėjusiojo pajamos neturi jokios įtakos jo teisei į kompensaciją.

Ar yra kitų kriterijų, kurie gali turėti įtakos galimybei gauti kompensaciją ir (arba) jos sumai?

Kompensacija mokama su sąlyga, kad nukentėjusysis dėl tos pačios nusikalstamos veikos iš bet kokio viešo ar privataus šaltinio negavo išmokų, lygių mokėtinoms pagal 2016 m. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnį arba jas viršijančių. Jeigu nukentėjusysis pagal tą statusą už tiesioginius nusikalstamos veikos padarinius iš viešų arba privačių šaltinių jau gavo mažesnes sumas negu nurodytos 2016 m. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnyje, kaip kompensacija išmokamas tik skirtumas.

Kaip bus apskaičiuojama kompensacija?

Kompensacijos dydis atitinka patirtas išlaidas, atsižvelgiant į atitinkamą įstatymu nustatytas ribas ir tą įstatymą įgyvendinančiu ministerijos dekretu nustatytas fiksuotas sumas.

Ar yra nustatyta mažiausia arba didžiausia suma, kuri gali būti skirta?

2019 m. lapkričio 22 d. Vidaus reikalų ministerijos ir Teisingumo ministerijos, veikiančių suderintai su Ekonomikos ir finansų ministerija, priimtame dekrete (kaip numatyta 2016 m. liepos 7 d. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnio 3 dalyje) nustatyta:

1. Pagal 2016 m. liepos 7 d. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnį mokėtinos kompensacijos suma nustatoma šia tvarka:

a) už nužudymą nustatoma 50 000 EUR suma;

b) už nužudymą, kurį įvykdo nukentėjusiojo sutuoktinis, net jeigu jie gyvena skyrium arba yra nutraukę santuoką, arba asmuo, kuris su nukentėjusiuoju palaiko arba palaikė asmeninius santykius, nustatoma 60 000 EUR suma ir ji išmokama tik nukentėjusiojo vaikams;

c) už seksualinę prievartą, nebent yra atsakomybę švelninanti aplinkybė, kad nusikaltimas yra ne toks sunkus kaip numatyta Baudžiamojo kodekso 609-*bis* straipsnio trečioje pastraipoje, nustatoma 25 000 EUR suma;

d) už Baudžiamojo kodekso 583 straipsnio 2 dalyje nurodytą labai sunkų kūno sužalojimą ir už Baudžiamojo kodekso 583-*quinquies* straipsnyje nurodytą veido subjaurojimą nustatoma 25 000 EUR suma.

2. Už 1 dalyje nurodytus nusikaltimus nustatyta kompensacijos suma didinama dokumentais pagrįstas medicininės ir priežiūros išlaidas atitinkančia suma, tačiau ne didesne kaip 10 000 EUR.

3. Už 1 dalyje nenurodytus nusikaltimus kompensacija mokama tik dokumentais pagrįstoms medicininėms ir priežiūros išlaidoms atlyginti, didžiausia kompensacijos suma yra 15 000 EUR.

Ar turėčiau nurodyti sumą prašymo formoje? Jei taip, ar yra nurodymai, kaip ją apskaičiuoti, arba nurodymai dėl kitų aspektų?

Reikia nurodyti ir dokumentais pagrįsti bendrą patirtų medicininių ir pagalbos išlaidų sumą.

Ar kompensacija, kurią už patirtą žalą gausiu iš kitų šaltinių (pavyzdžiui, savo darbdavio ar privataus draudimo), bus išskaičiuota iš kompensacijos, kurią mokės institucija ar įstaiga?

Kompensacija mokama su sąlyga, kad nukentėjusysis dėl tos pačios nusikalstamos veikos iš bet kokio viešo ar privataus šaltinio bet kokiais pagrindais negavo išmokų, lygių mokėtinoms pagal 2016 m. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnį arba jas viršijančių. Jeigu nukentėjusysis pagal tą statusą už tiesioginius nusikalstamos veikos padarinius iš viešų arba privačių šaltinių jau gavo mažesnes sumas negu nurodytos 2016 m. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnyje, kaip kompensacija išmokamas tik skirtumas.

Ar galiu gauti kompensaciją avansu? Jei taip, kokiomis sąlygomis?

Ne.

Ar galiu gauti papildomą kompensaciją (pvz., pasikeitus aplinkybėms ar pablogėjus sveikatai ir kt.) po pagrindinio sprendimo?

Ne, nors yra galimybė pateikti tolesnius prašymus, jei patiriama papildomų medicininių išlaidų; juos turės įvertinti sprendžiančioji institucija.

Kokius patvirtinamuosius dokumentus reikia pridėti prie prašymo?

Prašymą skirti kompensaciją turi pateikti suinteresuotoji šalis arba, jei nusikaltimo auka mirė, kiti teisę į kompensaciją turintys asmenys; šis prašymas turi būti pateiktas asmeniškai arba turint specialų įgaliojimą (it. *a mezzo di procuratore speciale*); kad prašymas būtų priimtinas, prie jo reikia pridėti šiuos dokumentus:

a) nuosprendžio, kuriuo asmuo pripažintas kaltu dėl vienos iš 11 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, arba nutarties, kuria nustatyta, kad nusikalstamą veiką padarė nežinomas asmuo arba asmenys, kopiją;

b) dokumentus, pagrindžiančius, kad dėl žalos atlyginimo prieš nusikaltėlį buvo nesėkmingai pradėtas vykdymo procesas; šių dokumentų pateikti nereikia, kai nusikaltėlis nėra nustatytas, arba kai nusikaltėlis baudžiamajame arba civiliniame procese, kuriame jam buvo taikoma atsakomybė, kreipėsi dėl teisinės pagalbos, už kurią moka valstybė, ir ši pagalba jam buvo suteikta;

c) priesaika patvirtintą pareiškimą pakeičiančią deklaraciją (it. *dichiarazione sostitutiva dell'atto di notorietà*) dėl kliūčių nebuvimo ir gavėjo statuso;

d) medicinos pažymą, patvirtinančią už su sveikatos priežiūra susijusias paslaugas patirtas išlaidas, arba nukentėjusio nuo nusikalstamos veikos asmens mirties liudijimą.

Ar reikia mokėti administracinius ar kitus mokesčius po to, kai prašymas gaunamas arba išnagrinėjamas?

Ne.

Kuri institucija priima sprendimą dėl prašymo kompensuoti žalą (nacionaliniu atveju)?

Vidaus reikalų ministerija.

Kur siųsti prašymą (nacionaliniu atveju)?

Prefektūrai – vietos valdžios įstaigai, kurios jurisdikcijai priklauso teritorija, kurios teisminė institucija paskelbė apkaltinamąjį nuosprendį dėl vienos iš 2016 m. Įstatymo Nr. 122 11 straipsnyje nurodytų nusikalstamų veikų, arba teritorija, kurioje gyvena suinteresuotoji šalis arba kiti teisę į kompensaciją turintys asmenys, jeigu nusikaltimo auka mirė, arba teritorija, kurioje gyvena specialų įgaliojimą turintis teisinis atstovas, kai nukentėjusysis arba kiti teisę į kompensaciją turintys asmenys yra Italijos ar ES piliečiai, negyvenantys Italijoje.

Atitinkamų prefektūrų sąrašas pateikiamas adresu

<http://www.prefettura.it/portale/multidip/index.htm>

Ar turiu dalyvauti nagrinėjant prašymą ir (arba) priimant sprendimą dėl prašymo?

Ne.

Kiek laiko (apytikriai) užtrunka, kol gaunamas institucijos sprendimas dėl prašymo kompensuoti žalą?

Italijos sprendžiančioji institucija, gavusi prašymą, sprendimą turi priimti „nedelsiant“.

Jei nesu patenkintas institucijos sprendimu, kaip galiu jį apskųsti?

Specialūs mechanizmai netaikomi; kadangi sprendimas yra administracinis, jį galima apskųsti pagal įprastas taisykles, taikomas vidaus administracinėms priemonėms, kurias taiko ta pati institucija.

Kur galiu gauti reikiamas formas ir kitą informaciją apie tai, kaip pateikti prašymą?

Visą reikiamą informaciją teikia padedančioji institucija; Italijos padedančioji institucija yra prokuratūra (it. *Procura della Repubblica*) prie teismo, kuris turi jurisdikciją pareiškėjo gyvenamojoje vietoje. Formos pridėtos prie 2008 m. gruodžio 23 d. Ministerijos dekreto Nr. 222, nustatančio taisykles pagal 2007 m. lapkričio 9 d. Įstatyminio dekreto Nr. 204 7 straipsnį, kuriuo įgyvendinama Direktyva 2004/80/EB dėl kompensacijos nusikaltimų aukoms (it. *Decreto 23 dicembre 2008, n. 222 "Regolamento ai sensi dell'articolo 7 del decreto legislativo 9 novembre 2007, n. 204, recante attuazione della direttiva 2004/80/CE relativa all'indennizzo delle vittime di reato"*).

Ar yra speciali pagalbos linija arba interneto svetainė, kur galėčiau kreiptis?

Ne.

Ar rengdamas prašymą galiu gauti teisinę (advokato) pagalbą?

Ne, šią funkciją atlieka padedančioji institucija.

Ar yra paramos aukoms organizacijų, kurios galėtų padėti pateikti prašymą kompensuoti žalą?

Šią informaciją teikiančio biuro duomenimis, tokių organizacijų nėra.

■ Paskutinis naujinimas: 03/05/2023

Šio puslapio turinį nacionaline kalba tvarko atitinkamos valstybės narės. Vertimus atliko Europos Komisijos tarnyba. Į kompetentingos nacionalinės institucijos originale įvestus pakeitimus vertimuose gali būti neatsižvelgta. Europos Komisija nepiima jokios atsakomybės ar teisinių įsipareigojimų už šiame dokumente pateiktą ar nurodomą informaciją ar duomenis. Daugiau informacijos apie už šį puslapį atsakingos valstybės narės autorių teisių taisykles rasite puslapyje „Teisinė informacija“.